

Research Paper

An Integrated Rural-Urban governance model The case study of cities in the northern part of Ilam province

Qadir Firooznia ^{a*}, Abdolreza Roknoldin Eftekhari ^b, Roya Tymorian ^a

^a. Department of Geography, Faculty of Law and Social Sciences, Payam Noor University, Tehran, Iran

^b. Department of Geography, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Unified Governance,
Rural-Urban,
Ilam Province.

Received:

28 August 2022

Received in revised form:

4 December 2022

Accepted:

5 February 2023

pp. 107-124

The study of the plans shows that many development plans have failed due to one-dimensional thinking and not considering the relationship between the city and the countryside and the lack of integrated management. Not taking into account the relationship between the city and the countryside and the lack of interaction between urban and rural managers has been an obstacle to the formation of integrated management, and the result has been the polarization of development, regional imbalance, rural emigration, rapid and unplanned growth of cities. In this regard, the current research has been conducted to present an integrated rural-urban governance model for the cities of the northern area of Ilam province. For this purpose, 9 indicators of coherence and synthesis, spatial coherence, interaction and the link between urban management and rural management, seeking participation, consensus orientation, accountability, accountability, justice and equality and transparency were evaluated with appropriate indicators. The research method is descriptive-analytical. The statistical population is city managers and city and village councils, among which 322 people were selected as a statistical sample. Data have been analyzed using the structural equation model and pls software. Examining the coefficients of the path shows that the interaction and link between rural and urban management (synergy) have the highest score with a coefficient of 0.854, and the index of spatial cohesion is ranked second with a coefficient of 0.839. The synthesis Cohesion Index with a coefficient of 0.791 has the third degree of influence on the formation of integrated rural-urban governance and the participation index with 0.770, the consensus index with 0.728, the accountability index of 0.696, the accountability index with 0.678, the transparency index with 0.637 and the justice and equality index with 0.604 are placed in the fourth to ninth place respectively in the degree of influence on the establishment of integrated rural-urban governance.

Citation: Firooznia, Q., Roknoldin Eftekhari., A. R., & Tymorian, R. (2022). An Integrated Rural-Urban governance model The case study of cities in the northern part of Ilam province. *Journal of Sustainable City*, 5 (4), 107-124.

<http://10.22034/JSC.2022.312703.1562>

*. Corresponding author (Email: firooznia@pnu.ac.ir)

Copyright © 2022 The Authors. Published by Iranian Geography and Urban Planning Association. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Economic, social, and cultural developments in recent times, especially in the last few decades of the twentieth century, have led to widespread reactions and socio-political restructuring at various levels of government and the emergence of new types of organizational communication (and perspectives). One of these views was the theory of good governance, which since the late 1990s, international policy, economic and political institutions have identified as the key to the development conundrum. But one of the main challenges in achieving good governance and institutionalizing this model in urban governance is how to achieve this model. In this regard, the integrated management approach has been considered one of the most important and pivotal factors in achieving good governance. Concerning the study area, the dominant planning thinking in Ilam province, due to macro-national planning, is to have one-dimensional thinking (with city sovereignty) in development planning. Ignorance of urban-rural relations and lack of relations and interaction between urban and rural managers has been an obstacle to the formation of integrated management in this province, which has led to polarization of development, regional imbalance, and the gap between urban and rural development. Also, migration and rapid growth have been formed in Ilam province's cities without a plan. Accordingly, the present study has been conducted in order to find a suitable answer to the question: What is the appropriate model of integrated rural-urban governance in the northern part of Ilam province?

Methodology

The present research is descriptive-analytical in terms of applied nature and in terms of the method of implementation and addressing the research issue with a combined method (quantitative and qualitative). Data collection has been done based on two ways, including documentary and field. The validity of the components is obtained through face validity. The

statistical population of the study includes the managers of the fifth term of urban and rural areas (including members of the Islamic Council of villages and villagers, members of the Islamic Council of cities and mayors and deputy mayors), district and governor, as well as urban and rural managers in the fourth term and local elites (2043 people). For the sample size, 132 questionnaires were completed by urban managers and elites, and 190 questionnaires were completed by rural managers. Research variables in the form of socio-cultural, administrative-institutional, physical, economic dimensions and indicators of cohesion and integration, spatial cohesion, management link and organizational synergy, stakeholder participation, responsibility, accountability, consensus, and justice and equality, have been reviewed and analyzed. To analyze the data, SPSS and Smart-PLS software programs (in order to determine the relationships between indicators and the intensity of this relationship) were used to design an integrated rural-urban governance model.

Results and discussion

The study of path coefficients obtained from Smart-PLS software shows that among the obtained coefficients, the effect of interaction and link between rural and urban management (synergy) with the coefficient of 0.854 has the highest score and indicates that the highest impact on the formation of integrated rural-urban governance. Spatial cohesion index with a coefficient of 0.839 has an effect on the formation of integrated rural-urban governance. Combinatorial Cohesion Index with a coefficient of 0.791 has the effect on the formation of integrated rural-urban governance. In addition, participation index with a coefficient of 0.770, consensus orientation index with a coefficient of 0.728, accountability index with a coefficient of 0.696, responsibility index with a coefficient of 0.678, transparency index with a coefficient of 0.637 and justice and equality index with a coefficient 0.604, respectively, have affected the formation of integrated rural-urban governance.

Conclusion

The results indicate that from the point of view of community members, the link and interaction between rural and urban management is the most important indicator in forming the model of integrated rural-urban governance. Then, the spatial cohesion index is in the second priority. Coherence and composition is the third indicator in terms of importance in forming integrated governance. Participatory and consensus-seeking are recognized as the fourth and fifth factors, respectively, and accountability is ranked sixth in terms of effectiveness. The accountability index is in seventh place in terms of importance in the formation of integrated governance, and the least effective factor is the index of transparency, justice and equality. It seems that in order to improve the current situation, the activities and tasks of the management, which are currently operating in a heterogeneous, island-like and sectoral manner, are needed. And also has led to a lack of functional and spatial integration

and division, so it should be delegated purposefully and with effective planning and organization in the region to prevent division and fragmentation. In addition, considering the socio-economic, structural-functional, legal-policy conditions, as well as the existence of existing attitudes and views towards integrated rural-urban governance, planning and management strategies, must be operationalized.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

ارائه مدل حکمروائی یکپارچه روستایی - شهری مطالعه موردی: شهرستان‌های حوزه شمالی استان ایلام

قدیر فیروزنیا^۱ - گروه جغرافیا، دانشکده حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
عبدالرضا رکن الدین افتخاری - گروه جغرافیا، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
رویا تیموریان - گروه جغرافیا، دانشکده حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

مطالعه برنامه‌ریزی‌ها نشان می‌دهد بسیاری از برنامه‌های توسعه به خاطر داشتن تفکر تک بعدی و در نظر نگرفتن روابط شهر و روستا و عدم مدیریت یکپارچه با شکست مواجه شده‌اند. در نظر نگرفتن روابط شهر و روستا و عدم تعامل میان مدیران شهری و روستایی مانعی برای شکل‌گیری مدیریت یکپارچه بوده و پی‌آمد آن قطبی شدن توسعه، عدم تعادل منطقه‌ای، روستا‌گریزی، رشد سریع و بدون برنامه شهرها گردیده است. در این راستا پژوهش حاضر با هدف ارائه الگو حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری برای شهرهای حوزه شمالی استان ایلام انجام شده است. برای این منظور ۹ شاخص انسجام و ترکیب نگری، انسجام فضایی، تعامل و پیوند میان مدیریت شهری و مدیریت روستایی، مشارکت جویی، اجماع‌گرایی، مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، عدالت و برابری و شفافیت با نماگرهای متناسب مورد ارزیابی قرار گرفت. روش پژوهش توصیفی - تحلیلی می‌باشد. جامعه آماری مدیران شهری و شوراهای شهر و روستا می‌باشند که در این میان ۳۲۲ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب گردیدند. داده‌ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری و نرم افزار pls مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. بررسی ضرایب مسیر نشان می‌دهد که تعامل و پیوند میان مدیریت روستایی و شهری (هم‌افزایی) با ضریب ۰/۸۵۴ بیشترین امتیاز را کسب نموده و شاخص انسجام فضایی با ضریب ۰/۸۳۹ در رتبه دوم قرار دارد. شاخص انسجام ترکیب نگری با ضریب ۰/۷۹۱ درجه سوم میزان اثرگذاری بر شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری را به خود اختصاص داده است و شاخص مشارکت جویی با ۰/۷۷۰، شاخص اجماع‌گرایی با ۰/۷۲۸، شاخص پاسخگویی با ۰/۶۹۶، شاخص مسئولیت‌پذیری با ۰/۶۷۸، شاخص شفافیت با ۰/۶۳۷ و شاخص عدالت و برابری با ۰/۶۰۴ به ترتیب در جایگاه چهارم تا نهم میزان تاثیرگذاری بر شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری قرار گرفته‌اند.

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

حکمروایی یکپارچه، روستا - شهر، استان ایلام

تاریخ دریافت:

۱۴۰۱/۰۶/۰۶

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۱/۰۹/۱۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۱/۱۱/۱۶

صص. ۱۲۴-۱۰۷

استناد: فیروزنیا، قدیر؛ رکن الدین افتخاری، عبدالرضا و تیموریان، رویا. (۱۴۰۱). ارائه مدل حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری مطالعه موردی: شهرستان‌های حوزه شمالی استان ایلام. مجله شهر پایدار، ۵ (۴)، ۱۲۴-۱۰۷.

<http://doi.org/10.22034/JSC.2022.312703.1562>

مقدمه

تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در دوران اخیر بخصوص چند دهه پایانی قرن بیستم، منجر به واکنش های گسترده و تجدید ساختار سیاسی - اجتماعی در سطوح مختلف حکومتی و ظهور انواع جدیدی از ارتباطات سازمانی (و دیدگاه ها) گردیده است (ابدالی و همکاران، ۱۳۹۸: ۲۹۴). یکی از این دیدگاه ها، نظریه حکمروایی خوب بود که از اواخر دهه ۱۹۹۰، نهادهای بین المللی سیاست گذاری، اقتصادی و سیاسی آن را به عنوان کلید معمای توسعه مطرح نمودند. رویکرد حکمروایی خوب با عنوان اثربخش ترین، کم هزینه ترین و پایدارترین شیوه اعمال مدیریت است (تقوایی و تاجدار، ۱۳۸۸: ۴۷) و فرایندی است که سبب تعامل و تصمیم گیری میان بازیگران درگیر در مشکلات و چالش های مشترک می شود و هنجارها و نهادهای اجتماعی مربوطه را تقویت می کند (Rumbach, 2016: 35).

یکی از چالش های اصلی در ارتباط با دستیابی به حکمروایی خوب و نهادینه ساختن این الگو در اداره شهرها، چگونگی تحقق این الگو است. در این ارتباط نیز بحث های متعددی مطرح گردید و راهکارهای مختلفی در محافل دانشگاهی و سیاست گذاری برای دستیابی به این الگو پیشنهاد شده است که در این بین رویکرد مدیریت یکپارچه به عنوان یکی از مهم ترین و محوری ترین عوامل دستیابی به حکمروایی خوب مورد توجه قرار گرفته است (ابدالی و همکاران، ۱۳۹۸: ۲۹۴). چراکه مدیریت یکپارچه شهر و روستا مقوله های مهم و تاثیرگذار در رویکرد حکمروایی خوب خواهد بود چراکه اداره امور روزمره شهر و روستا برای متولیان آن بدون توجه به پیوندهای میان شهر روستا دشوار است. بدون شک وقتی که همکاری و مشارکت نهادهای مدیریتی شهر (شامل شورای شهر و شهرداری) و روستا (شورای روستا، دهیاری) برای اداره امور الزامی باشد در خصوص تحقق توسعه نیز ضروری تر خواهد بود (فیروزنیا، ۱۳۹۲: ۶۴). با توجه به نقشی که این روابط در فرایند تحولات و توسعه کانون های شهری و روستایی دارند زمینه ساز توسعه پایدار نواحی روستایی و شهری خواهد بود (میرزائی قلعه، ۱۳۹۲: ۱).

داگلاس در ارایه نقش شهرها در توسعه روستایی بر این نکته تاکید می کند که عملکرد و نقش هایی که شهرها در بیشتر نواحی روستایی بر عهده گرفته اند نتیجه وابستگی ها با منشا رابطه ای دو سویه بین شهر و روستاست، وی همچنین مناسبات شهر و روستا را در قالب نقش ها و عملکرد های روستا و شهر ارایه نمود و خاطر نشان می سازد که برای هر نقشی که شهر دارد؛ نقشی ضروری بر عهده نقاط روستایی حوزه پیرامونی وجود دارد (استعلاجی، ۱۳۸۱: ۷۶). بطور کلی برای دستیابی به این مهم حاکمیت نگاه سرزمینی و حکمروایی یکپارچه مطرح می گردد. اصولاً شناخت منطقه و سرزمین و بررسی شرایط جاری و وضع موجود آنها اولین مرحله در مدیریت صحیح و علمی آنها می باشد و در آغاز فرایند توسعه باید به ساختار یکپارچه سرزمین توجه شود و شبکه کاملی از شهرهایی که ارتباط تنگاتنگ و رتبه بندی شده ای با روستاها دارند به وجود آید. بطور کلی جریان توسعه مجموعه ای از روابط است که در آن محور اصلی هماهنگی، همکاری و ارتباطات بصورت شبکه ای است (Van den Dool, 2015: 12). چراکه؛ نظام تمرکزگرایی بخشی نگر هرگز نتوانسته است توسعه ای همگون هماهنگ و متناسب با مزیت ها و تنگناهای مناطق را محقق سازد و بی تعادلی در توسعه منطقه ای کشور از پیامدهای آن بوده است و مشکلات بسیاری را بوجود آورده است (سیف الدینی و پناهنده خواه، ۱۳۸۹: ۸۶).

رویکردی که تا به حال در نظام برنامه ریزی کشور وجود داشته استقلال هر یک از سکونتگاه های شهری و روستایی بوده است (تعامل انفعالی)، درست است که هر کدام از سکونتگاه های شهری و روستایی دارای هویت مستقل هستند ولی بواسطه روابط متنوع و متقابلی که دارند تعامل آنها باید به (تعامل همگرایی) تبدیل شده و به صورت (منظومه ای)

یکپارچه مدیریت شوند (افتخاری، ۱۳۹۷: ۳). بر اساس مطالب بیان شده هیچ مکانی را نمی‌توان بصورت نقطه‌ای دید و برای آن بصورت جزیره‌ای و بدون در نظر گرفتن روابط آن با سایر سکونتگاه‌ها برنامه‌ریزی کرد (عظیمی آملی و همکاران، ۱۳۹۳: ۳۵). بنابراین؛ توجه به حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری نوعی احساس نیاز به دیدگاه‌های جامع - نگر، منسجم و راهبردی است که به روابط منطقه‌ای تاکید داشته و این تفکر را می‌توان نوعی تحول در مختصات فکری نظام برنامه‌ریزی و اجرایی کشور دانست که این تفکر در جهت کاهش شکاف میان مناطق شهری و روستایی، توزیع مجدد و توسعه مناطق و ارتقاء و بهبود تخصیص منابع می‌باشد (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۱: ۴).

بر اساس مطالب بیان شده یکی از خلأهای موجود در زمینه مدیریت شهری و روستایی در ایران داشتن تفکر تک بعدی در برنامه ریزی توسعه و در نظر نگرفتن روابط شهر و روستا و به تبع آن عدم وجود روابط و تعامل میان مدیران شهری و روستایی می باشد که این جریان مانعی برای شکل گیری مدیریت یکپارچه گردید و پیامد آن قطبی شدن توسعه و عدم تعادل منطقه ای می باشد. در این راستا؛ پژوهش حاضر سعی بر آن دارد که الگوی مناسب حکمروایی یکپارچه روستا - شهری برای افزایش تعاملات مدیریت شهری و مدیریت روستایی و بهبود روند توسعه (در قالب برنامه ریزی منطقه ای) ارائه دهد.

در این میان تفکر غالب برنامه ریزی در استان ایلام به تبع برنامه ریزی کلان کشوری داشتن تفکر تک بعدی (با حاکمیت شهر) در برنامه ریزی توسعه می باشد. در نظر نگرفتن روابط شهر و روستا و عدم وجود روابط و تعامل میان مدیران شهری و روستایی مانعی برای شکل گیری مدیریت یکپارچه در این استان بوده و پی آمد آن قطبی شدن توسعه و عدم تعادل منطقه ای و شکاف میان توسعه شهر و روستا و در ادامه روستاگریزی و رشد سریع و بدون برنامه شهرهای استان ایلام گردیده است. بر همین اساس تحقیق حاضر در راستای یافتن پاسخ مناسب برای این سوال انجام پذیرفته است که: الگوی مناسب حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری در حوزه شمالی استان ایلام چگونه الگویی است؟

توجه ویژه به حکمروایی یکپارچه منطقه ای به عنوان یک چتر وحدت بخش در نظام برنامه ریزی و مدیریت بیش از پیش در جهان و همچنین ایران که به دنبال تثبیت جایگاه روشن و مناسب اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در نظام جهانی است اهمیت پیدا می کند و در این راستا تاکنون مطالعاتی انجام شده است که در ادامه به مهمترین آن‌ها اشاره می شود. نوروزی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان تحقق پذیری شاخص های حکمروایی خوب در نواحی روستایی شهرستان لنجان ضمن بررسی شاخص های حکمروایی خوب روستایی: مشارکت، مسولیت پذیری، عدالت و برابری، کارائی و اثر بخشی، شفافیت، اجماع گرایی، قانونمندی و پاسخگویی به این نتیجه رسید که میانگین همه شاخص ها به جز شاخص عدالت و برابری کمتر از میانگین مطلوب مورد نظر پژوهشگر قرار گرفته و به عبارتی شاخص های حکمروایی در نواحی روستایی شهرستان لنجان محقق نشده است.

ابدالی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی به تبیین چارچوب مفهومی حکمروایی خوب شهری مبتنی بر مدیریت یکپارچه شهری (نمونه موردی: کلان شهر تهران) پرداخته اند. با توجه به پژوهش جاری، تبیین چارچوب مفهومی حکمروایی خوب شهری مبتنی بر مدیریت یکپارچه شهری عملاً از سایر چارچوب های چندگانه و نیز مؤلفه، زیر مؤلفه و نهایتاً شاخص های مشخصی تمییز داده شده است که به طبع اصلی ترین شاخص های دخیل در امر حکمروایی خوب با توجه به دیدگاه یکپارچه سازی، شامل ۱۳ مورد شده است. میزان توزیع وزن و شدت هر ارزش نیز با احتساب روش تحقیق نشان دهنده، اهمیت بالای شاخص مشارکت و بعد از آن به ترتیب شاخص خدمات رسانی، اثر بخشی، شفافیت می باشد که وزن هر زیر مؤلفه نیز تبیین گر اهمیت هر یک است با توجه به ساختار توزیع وزن برابر نیز می توان به میزان اهمیت هر زیر مؤلفه نیز

پی برده و مؤلفه های فرمی و محتوایی یک چارچوب را نمایان ساخت.

احمدی و همکاران (۱۳۹۶) در مطالعه ای با عنوان ارزیابی عوامل موثر بر تحقق حکمروایی خوب روستایی با تاکید بر عملکرد دهیاری ها مطالعه موردی: دهستان چاپاره بالا، شهرستان زنجان، با بررسی شاخص های موثر بر شکل گیری حکمروایی خوب روستایی یعنی: مشارکت، مسولیت پذیری، عدالت و برابری، کارائی و اثر بخشی، شفافیت، اجماع گرایی، قانونمندی و پاسخگویی به این نتیجه رسید که شاخص شفافیت در شرایط نامناسبی قرار دارد.

شریف زادگان (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان برنامه ریزی فضایی راهبردی برای حکمروایی یکپارچه منطقه ای در منطقه کلان شهر تهران به وضعیت مدیریت شهری و منطقه ای ایران مبتنی بر تمرکز گرایی و برون زا بودن، همچنین فاصله گرفتن مداوم از مدیریت یکپارچه و سیستمی و گرفتار آمدن در گرداب مدیریت بخشی و سلولی و نگرش از بالا به پایین اشاره می نماید. نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد جهت دستیابی به توسعه پایدار، اهداف برنامه ریزی فضایی، تشکیل مدیریت یکپارچه و کار با اختیارات لازم، پیش شرط آن است.

افتخاری و همکاران (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان ارائه الگوی حکمروایی خوب روستایی در ایران، رهیافت حکمروایی خوب روستایی را فرایند تاثیرگذاری همه ارکان اثرگذار روستایی بر مدیریت روستایی با تمام سازوکارهای می داند که به سوی تعالی و پیشرفت روستا و مردم حرکت می کند. در این مطالعه ۸ شاخص مهم اثرگذار بر شکل گیری حکمروایی خوب روستایی یعنی: مشارکت، مسولیت پذیری، عدالت و برابری، کارائی و اثر بخشی، شفافیت، اجماع گرایی، قانونمندی و پاسخگویی مورد سنجش قرار گرفت. نتایج نشان داد که حکمروایی خوب در اکثر روستاهای مورد مطالعه (۵۰ روستا) از وضعیت مناسبی برخوردار نیست.

راتبرگ^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان حکمروایی خوب به معنای عملکرد و نتیجه به مطالعه پرداخته است. در این مقاله به تعاریف متعددی از حکمروایی پرداخته شده است پژوهش حکمروایی را معادل عملکرد و نتیجه می داند و معتقد است هدف توسعه و رهبران کشورهای توسعه یافته افزایش است نتایج پژوهش بیانگر آن است که بروکراتیک یک جنبه ی کلیدی برای حکمروایی خوب می باشد و همچنین استقلال و خود مختاری و توانایی در جلب مشارکت شهروندان را از ویژگیهای آن بر می شمارد.

جاکا^۲ (۲۰۱۵) در مطالعه ای با عنوان حکمروایی خوب در آسیای جنوب شرقی به بررسی عوامل مؤثر بر شکل گیری حکمروایی خوب پرداخته است. جاکا در این اثر حکمروایی را یک سیستم متشکل از ارزشها، سیاستها و نهادهایی می داند که جامعه آن را مدیریت می کند. و در جایی دیگر حکمروایی را توانایی ایجاد و اجرای قوانین و ارائه خدمات در یک چارچوب دموکراتیک تعریف می کند و عواملی چون پاسخگویی، شفافیت، انعطاف پذیری، اثربخشی و کارایی را شناسایی نموده است و به این نتیجه رسیده است که تمرکززدایی موجب بهبود حکمروایی و افزایش کارایی در ارائه خدمات عمومی می شود.

هندریک^۳ (۲۰۱۴) در یک مطالعه با عنوان درک حکمروائی خوب شهری: ملزومات، تغییرات و ارزشها به تعریف حکمروایی خوب شهری پرداخته است. وی معتقد است که حکمروایی خوب می تواند به اشکال مختلفی ارائه شود و راههای برای ترویج ارزشهای حکمروایی خوب وجود دارد و برای پیشرفت و گسترش این ویژگیها باید تلاش کرد. همچنین به این مسئله اشاره می کند که حکمروایی خوب شهری را میتوان در معماری و ساختمانهای یک شهر مشاهده

1 . ROTBERG

2 . JAKA

3 . Handrik

کرد تاکید و تمرکز در این اثر بر چگونگی اداره امور شهری، جلب مشارکت شهروندان عادی در تصمیم گیری و اداره امور شهر و نقش حکومت دموکراتیک در اداره خوب امور شهری می باشد. در نهایت به این نتیجه رسیده است که: مشارکت، پاسخگویی، عدالت، انعطاف پذیری و اثربخشی مهمترین شاخص ها در شکل گیری حکمروایی خوب شهری می باشد.

نتایج تحقیقات نشان می دهد که برنامه ریزی توسعه روستایی و همچنین توسعه شهری به تنهایی توفیق مورد انتظار را برای رسیدن به توسعه به معنای بهبود و ارتقاء کیفیت زندگی انسان را در بر نداشته است و این امر خلا ناشی از نبود حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری و اهمیت آن برای رسیدن به اهداف مورد نظر و منتج شده از توسعه را نمایان می - سازد که پژوهش حاضر در پی مطالعه آن است.

مبانی نظری

می توان حکمروایی را فرآیند اعمال قدرت سیاسی، اداری و اقتصادی در مدیریت امور کشورها در سطوح مختلف کلان تا محلی دانست که در قالب آن؛ افراد و گروهها می توانند به منافع خود دست یابند (worded:2017:312). اگر بخواهیم حکمروایی را در مقیاس عمومی و برای قلمروها و سطوح بکار ببریم از مفاهیمی همچون حکمروایی روستایی، حکمروایی شهری و حکمروایی منطقه ای استفاده می کنیم (Pierre, 2015: 30). در این میان، حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری با رویکرد همه سونگر در چارچوب توسعه فضایی، سعی دارد با پدیده عدم تعادل های منطقه ای و عدم تعادل و پیوند میان روستا و شهر برخورد کرده و راه کارهای مناسب را برای تحقق توسعه متوازن، هم جانبه و پایدار در سطح سرزمین، ارائه نماید.

بر اساس آنچه در دیدگاهها و نظریه های مرتبط با رهیافت حکمروایی یکپارچه مطرح شده با یک نگرش نظام مند و کل - گرا، میتوان حکمروایی را شیوه نوین مدیریتی در اداره جامعه و نوعی مدیریت مردم سالارانه دانست که در جهت مشارکت مردم، پاسخگویی، مسولیت پذیری، شفافیت، عدالت و برابری، قانونمندی، توافق جمعی، کارایی و اثر بخشی تلاش می کند (عظیمی آملی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۰۴). رهیافت فراگیر حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری یکپارچگی را در چهار بعد: فنی، سیاسی، نهادی و فرهنگی بررسی می نماید (پاداش و همکاران، ۱۳۸۶: ۷۳). معیارهای یکپارچگی شامل: مسولیت پذیر بودن، پاسخگویی، نوآوری در مدیریت، همکاری بخشهای خصوصی و دولتی، کنش متقابل شهروندان با حکومت محلی، مدیریت غیر متمرکز، انسجام در تصمیم گیری، مشارکت نهادینه تمامی اجزا و عناصر و ذی نفعان، سلسله مراتب تصمیم گیری و ایجاد شبکه و توسعه منابع انسانی می باشد (سرور و همکاران، ۱۳۹۶: ۴۰) نظریه های تبیین کننده الگوی حکمروائی یکپارچه روستائی - شهری در پژوهش حاضر به شرح ذیل می باشد:

نظریه مدیریت یکپارچه: مدیریت یکپارچه با رویکرد تکثرگرایی در کنار اندیشه های نوین برنامه ریزی و مدیریت در چند دهه اخیر مانند توسعه پایدار، برنامه ریزی مشارکتی، جامعه مدنی، خرد جمعی، عدالت اجتماعی، دموکراسی و حکمروایی مطلوب مطرح می شود. در دهه ۷۰ و ۸۰ با مطرح شدن مفاهیم برنامه ریزی مشارکتی، مردم محور و حکمروایی مطلوب، الگوهای مدیریت یکپارچه نیز که منبث از نظام حکمروایی مطلوب است گسترش می یابد. این الگو پارامترهایی مختلف و متنوعی چون کارآمدی، شفافیت، مشارکت طلبی، حق اظهار نظر همگانی، انصاف دانایی محوری و مانند آن است (دویران و همکاران، ۱۳۹۱: ۵۶).

نظریه حکمروایی خوب: منظور از حکمروائی خوب، اعمال قدرت اقتصادی، سیاسی - اداری بر اساس قانون، پاسخگویی و اثربخشی است (عظیمی و همکاران، ۱۳۹۳: ۴۶) حکمروایی شامل گستره وسیعی از مشارکتها و همکاری میان مردم،

دولت و بخش خصوصی است و ایده های نظری آن به دوران ارسطو و افلاطون و ابعاد فلسفی طرح شده توسط آنها در زمینه حکومت و شهروندی برمی گردد (دربان آستانه و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۵۳). حکمروایی تاکید بر افزایش دموکراسی و مشارکت شهروندان در کلیه امور مربوط به خود اعم از تصمیم گیری، برنامه ریزی و اجرا دارد که در آن شهروندان به گونه ای آگاهانه و فعال در تمامی امور دخالت دارند (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۲). الگوی حکمروایی شهری یک شکل جدید از حاکمیت شهری است که پاسخگوی ضرورت تعادل چندوجهی میان عناصر و نیروهای متکثر در جهت پایداری توسعه و شهروندمداری است (شریف زاده اقدم و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۱۴ به نقل از کاظمیان، ۱۳۸۳: ۷).

سازمان ملل برای حکمروایی خوب شاخص های زیر در نظر گرفته است:

قانون مندی: وجود قوانین کارآمد، رعایت عادلانه چارچوب های قانونی در تصمیم گیری و دور بودن دست افراد غیرمسئول از تصمیم گیری ها.

پاسخگویی: مسئول بودن و حساب پس دهی مسئولان و تصمیم گیران در قبال شهروندان.

شفافیت: گردش آزاد اطلاعات و سهولت دسترسی به آن، روشن بودن اقدامات و آگاهی مستمر شهروندان از روندهای موجود.

مشارکت: سهیم شدن شهروندان و مسئولان در تصمیم گیری های شهری.

اثربخشی و کارایی: تأمین نیازها و در عین حال بهترین استفاده از منابع.

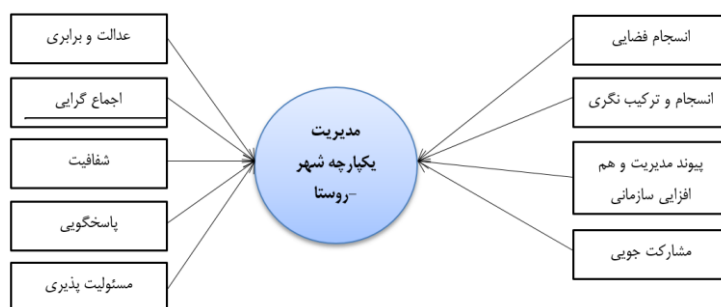
پذیرا بودن: پذیرش نیازها و خواسته های شهروندان واکنش و پاسخ مناسب به آن.

جهت گیری توافقی: وجود ارتباط و تلاش میان سازمان های دولتی، شهروندان و سازمان های دولتی (نماینده گروه های مختلف).

عدالت: فرصت های مناسب برای همه شهروندان جهت ارتقای وضعیت رفاهی، تخصیص عادلانه منابع و مشارکت اقشار محروم در تصمیم گیری ها.

بینش راهبردی: فراگرفتن از مسائل روزمره شهر و پرهیز از غرق شدن در آن ها (شیخی، ۱۳۹۳: ۴۸).

اعمال حکمروایی یکپارچه که اثربخش ترین و مؤثرترین شیوه مدیریت در سطح یک منطقه می باشد بر محوریت مشارکت، اجماع گرایی، عدالت، شرایط درونی و بیرونی منطقه و نیازهای ساکنین منطقه (روستایی- شهری)، تاثیرگذاری حداکثری تمامی نیروهای دارای نفع و نفوذ در اداره امور منطقه و همچنین مسؤلیت پذیری و پاسخگویی به تمام نیازهای این گروه ها قرار دارد. هدف نهائی این الگو ایجاد یک فضای یکپارچه روستایی- شهری (منطقه ای) است که به عنوان یک سیستم یکپارچه اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و فضائی از هماهنگی و تعادل میان اجزاء در سطح درونی برخوردار است. با توجه به مطالب بیان شده و شاخص های شناسایی شده برای حکمروایی یکپارچه شهری-روستایی مدل مفهومی پژوهش ترسیم می شود.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر ماهیت کاربردی و از نظر شیوه اجرا و پرداختن به مسئله تحقیق از نوع توصیفی - تحلیلی با روش ترکیبی (کمی و کیفی) می‌باشد. گردآوری داده‌ها به دو روش اسنادی - کتابخانه‌ای و میدانی صورت گرفته است؛ بدین گونه که در روش اسنادی - کتابخانه‌ای استفاده از منابع مختلف، کتب، مقالات علمی پژوهشی، آمارنامه‌ها و در روش میدانی، از روشهای پرسشنامه استفاده شده است. ابتدا با مطالعه در منابع مبانی نظری مولفه‌ها و شاخص‌های تحقیق بدست آمده است. سنجش و ارزیابی روایی، مولفه‌های بدست آمده از طریق روایی صوری بدست آمده بدین گونه که پرسشنامه در اختیار ۱۵ نفر از نخبگان رشته مدیریت، برنامه ریزی منطقه ای و برنامه ریزی روستایی و شهری قرار گرفت تا مشخص شود شاخص‌های استخراج شده تا چه حد همسو با اهداف و سوال پژوهش هست و توانایی تدوین مدل تحقیق را دارند. بعد از تایید روایی پرسشنامه پایایی پرسشنامه از طریق آزمون الفای کرونباخ مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج آزمون که برابر با ضریب ۰/۸۴۵ بود نشان از قابلیت اعتماد و وجود پایایی پرسشنامه است. سپس توسط صاحب نظران، در اختیار مدیران شهر و روستا، کارشناسان بعنوان واحد تحلیل پژوهش قرار گرفت. حوزه شمالی استان ایلام به عنوان محدوده مور مطالعه در مجموع شامل ۶ شهرستان، ۱۵ بخش، ۲۶ دهستان، ۱۵ شهر و ۴۰۷ روستا می باشد که از میان آنها ۱۷۸ روستا دارای دهیار و مابقی (۲۲۷) روستا فاقد دهیاری می باشند. جامعه آماری مطالعه شامل مدیران دوره پنجم شهر و روستا (شامل اعضاء شورای اسلامی روستا و دهیاران، اعضاء شورای اسلامی شهر و شهردارها و معاونین شهرداری)، بخشدار و فرماندار و همچنین مدیران شهری و روستایی در دوره انتخابات چهارم و نخبگان محلی می‌باشند (۲۰۴۳ نفر). که با استفاده از روش نمونه گیری چند مرحله‌ای (خوشه ای - سهمیه ای) و با استفاده از فرمول - کوکران ۳۲۲ نفر بعنوان حجم نمونه تعیین شد. تعداد ۱۳۲ پرسشنامه توسط مدیران و نخبگان شهری و ۱۹۰ پرسشنامه توسط مدیران روستایی تکمیل گردید. متغیرهای تحقیق در قالب ابعاد اجتماعی- فرهنگی، اداری - نهادی، کالبدی، اقتصادی و شاخص‌های انسجام و ترکیب نگری، انسجام فضایی، پیوند مدیریت و هم افزایی سازمانی، مشارکت ذینفعان، مسولیت پذیری، پاسخگویی، اجماع گرایی و عدالت و برابری و ۱۳۵ سنجه مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و PLS (به منظور تعیین روابط میان شاخص‌ها و مشخص نمودن میزان شدت این ارتباط) برای طراحی الگوی حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری استفاده شده است.

جدول ۱. شاخص‌های پژوهش

شاخص	گویه	منبع
انسجام و ترکیب نگری	- اعتقاد به کارآمدی حکمروایی یکپارچه-ساختار قانونی روشن اجرای برنامه‌ریزی حکمروایی- سازو کار مدیریتی بهبود فرایند تصمیم‌گیری(سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و مدیریت) درچارچوب حکمروایی یکپارچه- سازوکار مدیریتی پرهیز از تمرکزگرایی- سازوکار ایجاد نهاد مسول برای تدوین برنامه راهبردی حکمروایی- سازوکار مدیریتی افزایش تعاملات و روابط میان مدیریت شهر و روستا - وجود سازوکار قانونی در تشریک مساعی سازمانها و نهادهای مدیریتی شهری و روستایی	افتخاری و همکاران (۱۳۹۱)، مشکینی و همکاران (۱۳۹۳)، عظیمی و همکاران (۱۳۹۳) Jimmy, Chulu (2016)
	انسجام فضایی	- سازوکار مدیریتی ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده د برنامه توسعه- سازو کار مدیریتی حفظ اراضی کشاورزی در برنامه اجرایی توسعه- سازو کار مدیریتی جلوگیری از تغییر کاربری اراضی کشاورزی سکونتگاه‌ها در برنامه اجرایی توسعه - سازوکار مدیریتی گسترش مناسب بافت فیزیکی سکونتگاه‌ها در برنامه اجرایی توسعه- سازوکار مدیریتی تسهیل عملیات اجرائی سازمان‌های ذیربط در سکونتگاه‌ها در برنامه اجرایی توسعه- سازو کار مدیریتی توجه به میزان همگنی اجتماعی در سطح منطقه در برنامه اجرایی توسعه
پیوند مدیریت	- سازوکار مدیریتی رفع تعارضات موجود میان مدیریت شهری و روستایی در برنامه اجرایی	افتخاری و همکاران (۱۳۹۱)

و هم افزایی سازمانی	توسعه - سازو کار مدیریتی ایجاد تعامل میان نهادها و سازمانهای مدیریت محلی با یکدیگر در برنامه اجرایی توسعه- وجود سند حقوقی اهداف و راهبردها برای هماهنگی فعالیت سازمانها و نهادهای مرتبط مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی نبود موازی کاری در برنامه اجرایی توسعه - روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی جلوگیری از هدر رفت بودجه در برنامه اجرایی توسعه - روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی بهبود فرایند یادگیری تعاملی(یادگیری ذینفعان ارهمدیگر) در برنامه اجرایی توسعه منطقه ای	مشکینی و همکاران (۱۳۹۳)، دربان آستانه و همکاران (۱۳۹۳)، رضوانی (۱۳۸۸)، Hudson (2004)
مشارکت جویی	روشن بودن دامنه ساز و کار مدیریتی برای جذب مشارکت شهروندان در فعالیت‌های بدون دستمزد (فکری، یدی و...) در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه مشارکت اقشار محروم جامعه در فرایند برنامه‌ریزی و مدیریت در برنامه اجرایی توسعه - روشن بودن دامنه سازو کار مدیریتی سکونتگاه برای استفاده از آگاهی و دانش بومی شهروندان در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه مشارکت شهروندان در برنامه‌ریزی برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی جذب مشارکت شهروندان برای سرمایه گذاری در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه تلاش مدیریت سکونتگاه در ترغیب ذی نفعان برای مشارکت در فعالیت اقتصادی در برنامه اجرایی توسعه منطقه ای	رحمانی فضلی و همکاران (۱۳۹۳) افتخاری و همکاران (۱۳۹۱)، شریف زادگان (۱۳۹۲)
مسئولیت پذیری	-روشن بودن دامنه شایسته سالیاری مدیریت سکونتگاه در انتخاب همکاران (مانند انتخاب شهردار، دهیار) -روشن بودن دامنه ارزیابی احساس مسئولیت در مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه -روشن بودن دامنه ارزیابی تعهد عملی مدیریت سکونتگاه در انجام اختیارات تفویض شده در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه برنامه تاب اور سازی مردم در شرایط بحران در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه ارزیابی فرایند رضایتمندی مردم از مسئولیت پذیری مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه تعهدپذیری مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی تعیین اولویتها با توجه به نیاز سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه منطقه ای	عظیمی و همکاران (۱۳۹۳)، فیروزنیا و همکاران (۱۳۹۲)، دربان آستانه و همکاران (۱۳۹۳) Jimmy, Chulu (2016)
پاسخگویی	روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی پاسخگویی مدیریت در قبال وظایف در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه پاسخگو بودن مدیریت سکونتگاه به عنوان یک اصل در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه جذب مشارکت از طریق پاسخ گویی مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه ارزیابی باورپذیری بازگران توسعه برای پاسخ گویی در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه فرهنگ باور پذیری نسبت به پاسخ گویی در فرایند مدیریت در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه ارزیابی پاسخگویی در برابر نحوه مدیریت توزیع بودجه در برنامه اجرایی توسعه منطقه ای	دویران و همکاران (۱۳۹۱)، الوانی(۱۳۸۸)، شریف زادگان (۱۳۹۲)، صرافی (۱۳۹۳)، موسوی و همکاران (۱۳۹۲) Hudson (2004)
شفافیت	روشن بودن دامنه اعلان بیلان کار مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی کنترل عملکرد مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی ارابه اطلاعات درست مدیریت سکونتگاه در برنامه اجرایی-روشن بودن دامنه سازوکار مدیریتی اطلاع رسانی برای شفافیت تصمیمات در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه تلاش مدیریت سکونتگاه در شفاف سازی چگونگی تامین مالی طرح ها (پروژه ها) در چارچوب برنامه اجرایی توسعه منطقه-روشن بودن دامنه تلاش مدیریت سکونتگاه در شفاف سازی چگونگی تخصیص منابع در چارچوب برنامه اجرایی توسعه منطقه	مشکینی و همکاران (۱۳۹۳)، موسوی و همکاران (۱۳۹۲) Jimmy, Chulu (2016)
اجماع گرایی	-روشن بودن دامنه ارزیابی همسویی و همفکری مدیریت سکونتگاه و شهروندان در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه ایجاد ساز و کار مدیریتی برای مشورت بین سازمانهای رسمی توسعه و شهروندان در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه توافق جمعی شهروندان در خصوص موضوعات مهم منطقه در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه ارزیابی تلاش مدیریت سکونتگاه در حمایت از منافع اکثریت در برنامه اجرایی توسعه- روشن بودن دامنه ارزیابی سازوکار مدیریتی تشکیل تعاونی تولید و مصرف در برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه تلاش مدیریت سکونتگاه برای اقناع گرایی(منطق و مستند وقابل قبول و پذیرفتنی) در برنامه اجرایی توسعه منطقه	افتخاری و همکاران (۱۳۹۱)، فیروزنیا و همکاران (۱۳۹۲)، دویران و همکاران (۱۳۹۱) الوانی (۱۳۸۸)

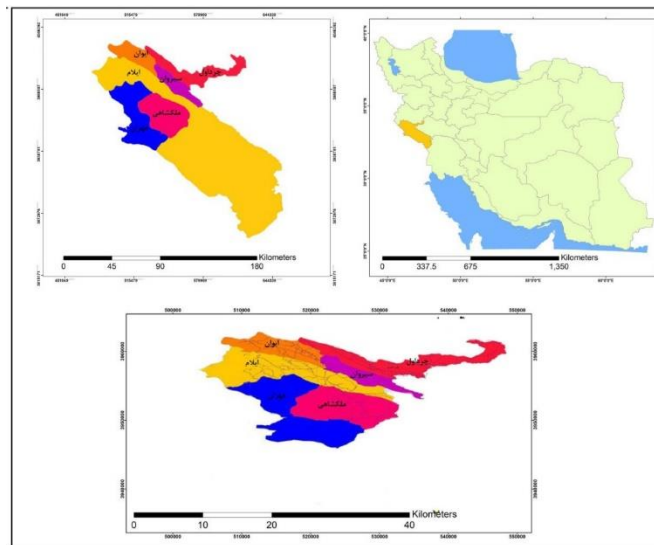
روشن بودن سازو کار مدیریتی اجرای برابری فرصتهای موجود در سکونتگاه در طرحهای توسعه ای برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن سازو کار مدیریتی عدالت در اجرا (از بعد مکانی، زمانی، فردی، جمعی) در طرحهای توسعه ای برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن دامنه تلاش مدیریت سکونتگاه در توزیع عادلانه منابع در طرحهای توسعه ای برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن سازو کار مدیریتی فراهم شدن فرصت اشتغال یکسان برای شهروندان در طرح های توسعه ای برنامه اجرایی توسعه-روشن بودن سازو کار مدیریتی بهبود فرایند برنامه ریزی-روشن بودن سازو کار مدیریتی بهبود فرایند اجرا-روشن بودن سازو کار مدیریتی نحوه استفاده صحیح و معقول از منابع در طرح های توسعه ای برنامه اجرایی توسعه منطقه-روشن بودن سازو کار مدیریتی نحوه استفاده صحیح و معقول از امکانات در دسترس در طرح های توسعه ای برنامه اجرایی توسعه منطقه

عدالت و

برابری

محدوده مورد مطالعه

استان ایلام با مساحتی حدود ۱۹۰۸۶ کیلومتر مربع، در غرب کشور، بین ۳۱ درجه و ۵۸ دقیقه تا ۳۴ درجه و ۱۵ دقیقه عرض شمالی نسبت به استوا و ۴۵ درجه و ۴۴ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۱۰ دقیقه طول شرقی نسبت به نصف النهار گرینویچ قرار دارد. این استان یک منطقه کوهستانی و مرتفع است که در غرب و جنوب غربی کشور در میان رشته کوههای کبیرکوه از سلسله جبال زاگرس قرار دارد. از شمال به استان کرمانشاه، از جنوب به قسمتی از خوزستان و کشور عراق، از شرق به استان لرستان و از غرب به کشور عراق محدود است. قلمرو مکانی پژوهش شامل شش شهرستان حوزه شمالی استان ایلام (شهرستانهای ایلام، ایوان، سیروان، چرداول، ملکشاهی و مهران) می باشد.

شکل ۱. نقشه محدوده مورد مطالعه در کشور و استان

یافته‌ها و بحث

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد از مجموع ۳۲۲ نفر پاسخ دهنده ۷۹ درصد از افراد را مردان (۲۵۳ نفر) و ۲۱ درصد (۶۹ نفر) را زنان تشکیل می‌دهند. از مجموع پاسخگویان، ۱۲ درصد کمتر از ۳۰ سال، ۴۳ درصد دارای سن بین ۳۱-۴۰ سال، ۲۷ درصد دارای سن بین ۴۱-۵۰ و ۱۸ درصد باقی مانده دارای سن بالای ۵۰ سال می‌باشند. این بدان معناست که بیشتر پاسخ دهنده‌گان در مطالعه حاضر در رنج سنی ۳۱-۴۰ سال قرار دارند و گروه سنی زیر ۳۰ سال کمترین تعداد پاسخ دهنده‌گان را به خود اختصاص داده اند. در مورد فراوانی میزان تحصیلات حجم نمونه تحقیق بیشترین آمار متعلق به

مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد با ۵۴ درصد (۱۷۵ نفر) و پس از آن دارندگان مدرک تحصیلی دیپلم و کاردانی با ۴۰ درصد معادل (۱۳۰) نفر در رتبه دوم قرار گرفته و کمترین فراوانی درصد مدرک تحصیلی به پاسخ دهندگان دارای مدرک دکتری تعلق دارد که ۶ درصد (۱۷ نفر) از جامعه آماری را شامل می شوند.

مشخص کردن الگو و ترسیم مدل

در این مرحله الگو و مدل حکمروایی یکپارچه شهری و روستایی با توجه به معادلات ساختاری ارائه شده است. در این مدل ابتدا با استفاده از نظرات خبرگان نمودار اولیه مسیر را ترسیم کرده و روابط علی بین متغیرها مشخص شده است. پس از ترسیم این مدل و مشخص کردن ارتباط بین آن‌ها، مدل اصلی ارائه شده در نرم افزار Smart PLS طراحی شد.

بررسی برازندگی شاخص‌های حاصل از برآورد مدل

پس از تعیین الگو اولیه پژوهش و گردآوری داده‌ها، مهم‌ترین مرحله معادلات ساختاری، اعتبارسنجی الگوی اندازه‌گیری است. بنابراین در این مرحله از تحلیل‌های آماری به بررسی برازش داده‌ها به الگو مفهومی پژوهش پرداخته می‌شود.

الف) ارزیابی مدل اندازه‌گیری

جهت سنجش برازش مدل اندازه‌گیری از پایایی شاخص‌ها، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده گردید. پایایی شاخص‌ها: سنجش پایایی درونی، شامل سه معیار ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی است. جهت بررسی روایی واگرایی مدل اندازه‌گیری، از معیار فورنل-لارکر استفاده گردید. روایی واگرایی وقتی در سطح قابل قبولی است که میزان متوسط واریانس استخراج شده برای هر شاخص، بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن شاخص و شاخص‌های دیگر در مدل باشد. این معیار بررسی شده در جداول ۲ و ۳ نمایش داده شده است.

جدول ۲. گزارش معیارهای آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و روایی همگرا

Average Variance Extracted (AVE)	Composite Reliability	rho_A	Cronbach's Alpha	
۰/۶۶۱	۰/۹۲۱	۰/۹۰۸	۰/۸۹۶	اجماع گرایایی
۰/۳۵۷	۰/۷۱۹	۰/۸۱۶	۰/۷۴۷	انسجام فضایی
۰/۵۲۴	۰/۸۶۴	۰/۹۷۷	۰/۸۵۴	انسجام و ترکیب نگری
۰/۶۳۳	۰/۸۳۷	۰/۷۸۶	۰/۷۲۳	حکمروایی یکپارچه
۰/۵۹۱	۰/۸۹۳	۰/۸۸۱	۰/۸۵۱	شفافیت
۰/۵۷۲	۰/۹۰۳	۰/۸۸۴	۰/۸۷۶	عدالت و برابری
۰/۵۵۳	۰/۸۹۶	۰/۸۷۸	۰/۸۶۶	مسئولیت پذیری
۰/۵۵۱	۰/۸۷۴	۰/۸۶۷	۰/۸۲۲	مشارکت جویی
۰/۵۵۳	۰/۸۷۷	۰/۸۶۶	۰/۸۳۴	پاسخگویی
۰/۵۳۴	۰/۸۷۹	۰/۸۱۵	۰/۸۱۷	پیوند مدیریت

براساس جدول شماره ۲، مقادیر آلفای کرونباخ برای تمامی شاخص‌ها از مقدار ۰/۷ بیشتر بوده و بیانگر پایایی قابل قبول است. معیار پایایی ترکیبی یکی دیگر از معیارهای ارزیابی تعیین پایایی سازه‌ها در روش حداقل مربعات جزئی است. با توجه به اینکه مقدار بالای ۰/۷ برای این معیار قابل قبول می‌باشد می‌توان نتیجه گرفت که مقدار تمامی شاخص قابل قبول بوده و برازش مناسب مدل‌های اندازه‌گیری تایید می‌شود. همچنین تمامی مقادیر CR بیشتر از مقادیر AVE بدست آمده است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت روایی همگرا برای تمامی شاخص‌ها مورد قبول واقع شده است.

جدول ۳. گزارش معیار روایی واگرایی

پایبند مدیریت	پاسخگویی	مشارکت جویی	مسئولیت پذیری	عدالت و برابری	شفافیت	انسجام و ترکیب نگری	انسجام فضایی	اجماع گرای
								۰/۸۷۸
							۰/۸۸۴	۰/۵۸۳
						۰/۷۲۴	۰/۳۴۲	۰/۲۹۳
					۰/۸۸۶	۰/۲۵۹	۰/۵۸۲	۰/۶۷۶
				۰/۹۲۹	۰/۷۱۷	۰/۲۹۲	۰/۷۱۹	۰/۷۷۴
			۰/۷۶۲	۰/۹۰۲	۰/۶۹۱	۰/۲۴۳	۰/۵۸۸	۰/۸۱۳
		۰/۷۴۲	۰/۷۴۴	۰/۷۵۶	۰/۷۳۳	۰/۳۳۴	۰/۵۹۷	۰/۷۴۶
	۰/۷۴۳	۰/۷۱۹	۰/۷۱۳	۰/۷۱۰	۰/۸۰۶	۰/۳۵۵	۰/۵۶۳	۰/۶۹۵
۰/۷۳۰	۰/۷۳۰	۰/۷۰۸	۰/۶۰۶	۰/۶۶۸	۰/۷۶۹	۰/۵۷۵	۰/۵۸۴	۰/۶۱۱

روایی واگرا دومین معیاری است که برای برازش مدل های اندازه گیری به کار برده می شود این معیار نشان دهنده ی میانگین واریانس به اشتراک گذاشته شده بین هر شاخص با نماگرهای خود است. به بیان ساده تر میانگین واریانس استخراج شده میزان همبستگی یک شاخص با نماگرهای خود را نشان می دهد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. بر اساس جدول شماره ۳ در مورد شاخص های پژوهش حاضر مقادیر این معیار در سطر اول ستون هر شاخص بیشتر از سایر مقادیر بدست آمده برای همان شاخص بدست آمده است. و مقدار میانگین واریانس استخراج شده برای شاخص بالای ۰.۵ بوده و قابل قبول است. بنابراین روایی واگرایی شاخص ها نیز مورد قبول می باشد.

ب) ارزیابی مدل ساختاری

پس از سنجش روایی و پایایی مدل اندازه گیری، مدل ساختاری از طریق روابط بین متغیرهای مکنون مورد بررسی قرار می گیرد. به عبارتی برآوردهای روایی و پایایی مدل اندازه گیری اجازه ارزیابی مدل ساختاری را میسر می سازد. در پژوهش حاضر از ضریب تعیین (R^2) استفاده شده است. این معیار که یکی از معیارهای اساسی ارزیابی مولفه های مدل ساختاری است، نشان دهنده این می باشد که چند درصد از تغییرات مولفه های درون زا توسط متغیرهای برون زا صورت می پذیرد. جدول ۴ محاسبات مربوط به ضریب تعیین R^2 داده ها و مدل پژوهش را نشان می دهد. همانطور که ملاحظه می شود ضریب تعیین برای شاخص های اجماع گرای، انسجام فضایی، پایبند مدیریت و هم افزایی سازمانی، مشارکت جویی، عدالت و برابری و شفافیت با ۰/۵۷۷، ۰/۳۴۲، ۰/۶۵۴، ۰/۵۳۸، ۰/۷۰۷، ۰/۶۷۷ بدست آمده است. بدین معنی که ۰/۵۷۷، درصد از تغییرات اجماع گرای و ۰/۳۴۲ درصد از تغییرات انسجام فضایی و ۰/۶۵۴ درصد از تغییرات پایبند مدیریت و هم افزایی سازمانی و ۰/۵۳۸ از مشارکت جویی و ۰/۷۰۷ از عدالت و برابری و در نهایت ۰/۶۷۷ از شفافیت توسط مولفه های دیگر مدل ساختاری تعریف می شوند. این شاخص برای مولفه های برون زا (در این پژوهش شاخص پاسخگویی و مسئولیت پذیری و انسجام و ترکیب نگری) محاسبه نمی شود.

جدول ۴. مقادیر (R^2)

متغیرهای پنهان	R Square	R Square Adjusted
اجماع گرای	۰/۵۷۷	۰/۴۲۳
انسجام فضایی	۰/۳۴۲	۰/۷۳۲
پایبند مدیریت و هم افزایی سازمانی	۰/۶۵۴	۰/۵۴۲
مشارکت جویی	۰/۵۳۸	۰/۴۶۴
عدالت و برابری	۰/۷۰۷	۰/۷۳۲
شفافیت	۰/۶۷۷	۰/۵۲۱

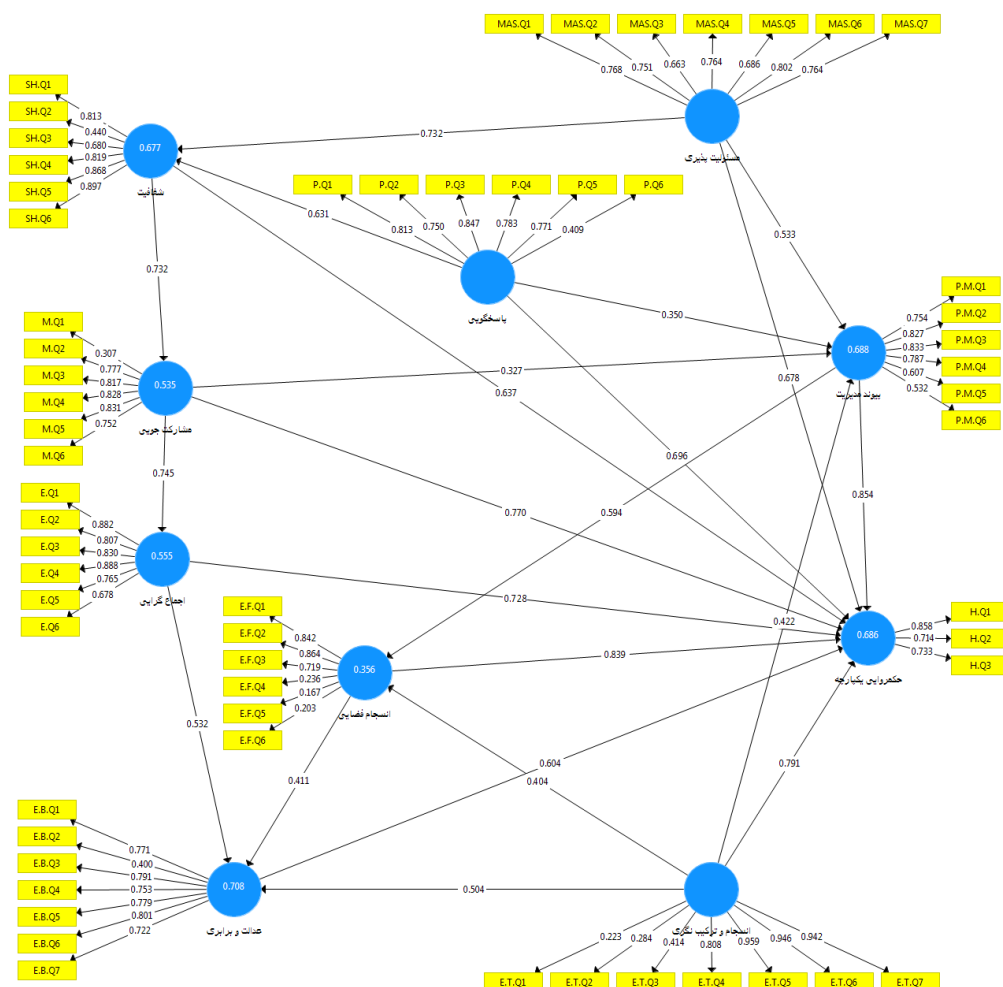
برای پاسخ به سوال الگوی مناسب حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری در حوزه شمالی استان ایلام چگونه الگوی است؟ از معناداری ضرایب مسیر استفاده شده است. یکی از معیارهای سنجش صحت رابطه بین شاخص‌ها در مدل (بخش ساختاری) معناداری اعداد (T value) است. برای معنادار بودن یک ضریب، عدد معناداری باید بزرگ‌تر از $1/96$ باشد. ستون دوم جدول ۴-۶ مقدار T value مسیرها را نشان می‌دهد. منظور از ضریب مسیر مقادیر همبستگی دوتایی است و هرچه این ضریب بیشتر باشد به معنای اثرگذاری بیشتر متغیر مستقل بر متغیر وابسته است. از آنجا که اعداد T value فقط صحت رابطه‌ها را نشان می‌دهد اما شدت رابطه بین سازه‌ها را نمی‌توان با آن‌ها سنجید، از معیار ضرایب مسیر استفاده شده است. نمودار ضرایب مسیر مدل ساختاری و جدول مربوط به اعداد معنی‌داری آزمون مدل ساختاری به ترتیب در شکل ۲ و ستون اول جدول ۵ آمده است.

جدول ۵. ضرایب مسیر و اعداد معنی‌داری آزمون مدل ساختاری

P Values	ضریب مسیر	T Statistics (O/STDEV)	Standard Deviation (STDEV)	مسیر
۰/۰۰۰	۰/۷۳۲	۴/۶۰۱	۰/۰۵۲	مسئولیت‌پذیری -> شفافیت
۰/۰۰۰	۰/۵۳۳	۱۵/۶۸۴	۰/۰۴۹	مسئولیت‌پذیری -> پیوند مدیریت
۰/۰۰۰	۰/۷۳۲	۲۷/۳۱۶	۰/۰۲۵	شفافیت -> مشارکت‌جویی
۰/۰۰۱	۰/۳۲۷	۵/۹۴۹	۰/۰۴۴	مشارکت‌جویی -> پیوند مدیریت
۰/۰۰۰	۰/۷۴۵	۲۸/۱۵۰	۰/۰۲۶	مشارکت‌جویی -> اجماع‌گرایی
۰/۰۰۰	۰/۵۳۲	۱۴/۸۵۱	۰/۰۴۰	اجماع‌گرایی -> عدالت و برابری
۰/۰۰۰	۰/۳۵۰	۷/۵۹۹	۰/۰۴۵	پلسخگویی -> پیوند مدیریت
۰/۰۰۱	۰/۶۳۱	۱۴/۷۱۴	۰/۰۴۵	پلسخگویی -> شفافیت
۰/۰۰۰	۰/۵۹۴	۱۰/۱۹۵	۰/۰۶۷	پیوند مدیریت -> انسجام فضایی
۰/۰۰۰	۰/۴۱۱	۹/۸۱۶	۰/۰۵۴	انسجام فضایی -> عدالت و برابری
۰/۰۰۸	۰/۴۰۴	۱۸/۰۶۰	۰/۰۸۰	انسجام و ترکیب‌نگری -> انسجام فضایی
۰/۰۰۱	۰/۴۲۲	۸/۱۴۰	۰/۰۴۰	انسجام و ترکیب‌نگری -> پیوند مدیریت
۰/۰۰۶	۰/۵۰۴	۹/۱۳۷	۰/۰۲۷	انسجام و ترکیب‌نگری -> عدالت و برابری
۰/۰۰۰	۰/۶۷۸	۱۱/۹۵۵	۰/۱۶۸	مسئولیت‌پذیری -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۶۳۷	۱۱/۱۵۵	۰/۱۶۹	شفافیت -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۶۹۶	۱۲/۴۶۸	۰/۰۶۸	پلسخگویی -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۸۵۴	۱۴/۳۵۹	۰/۱۵۲	پیوند مدیریت -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۷۷۰	۱۴/۷۳۲	۰/۱۲۴	مشارکت‌جویی -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۱	۰/۷۲۸	۱۲/۶۷۴	۰/۰۸۸	اجماع‌گرایی -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۶۰۴	۱۱/۸۲۶	۰/۱۹۸	عدالت و برابری -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۱	۰/۸۳۹	۱۴/۱۶۸	۰/۱۸۳	انسجام فضایی -> حکمروایی یکپارچه
۰/۰۰۰	۰/۷۹۱	۱۳/۷۷۲	۰/۰۶۲	انسجام و ترکیب‌نگری -> حکمروایی یکپارچه

بررسی ضرایب مسیر نشان می‌دهد که در میان ضرایب بدست آمده تاثیر تعامل و پیوند میان مدیریت روستایی و شهری (هم‌افزایی) با کسب ضریب $0/854$ بیشترین امتیاز را کسب نموده و نشانگر این است که بالاترین میزان تاثیرگذاری بر شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری را دارد. شاخص انسجام فضایی با ضریب $0/839$ از نظر تاثیرگذاری بر شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری در رتبه دوم قرار دارد. شاخص انسجام ترکیب‌نگری با ضریب $0/791$ درجه سوم میزان اثرگذاری بر شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری را به خود اختصاص داده

است و شاخص مشارکت جویی با ۰/۷۷۰، شاخص اجماع گرایی با ۰/۷۲۸، شاخص پاسخگویی با ۰/۶۹۶، شاخص مسئولیت پذیری با ۰/۶۷۸، شاخص شفافیت با ۰/۶۳۷ و شاخص عدالت و برابری با ۰/۶۰۴ به ترتیب در جایگاه چهارم تا نهم میزان تاثیرگذاری بر شکل گیری حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری قرار گرفته‌اند.

شکل ۴. نمایی از مدل ساختاری در حالت ضریب مسیر

نتیجه گیری

بطور کلی می توان گفت مدیریت چیزی نیست جز شناخت راه‌های موفقیت سازمان و برنامه‌ریزی جهت ارتقای این راه‌ها، افزایش عوامل تسهیل کننده و برطرف کردن مشکلات و کاهش یا رفع موانع. مدیریت یکپارچه روستایی- شهری نیز از این قاعده مستثنی نبوده و باید در راستایی شکل گیری و عملیاتی شدن آن مهمترین عوامل موثر بر شکل گیری الگوی حکمروایی یکپارچه روستایی- شهری شناسایی شده و مورد ارزیابی قرار گیرند. در این پژوهش ارائه الگوی حکمروایی یکپارچه روستایی-شهری در راستای یکپارچه نمودن سازمانها و ارگان های مرتبط با توسعه روستا و شهر با یکدیگر و ارائه خدمات بهتر، به دور از بخشی نگری و تفکر تک بعدی نسبت به توسعه شهر و روستا، دغدغه و هدف اصلی می باشد. برای دستیابی به هدف یاد شده ۹ شاخص و ۵۷ نماگر مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفت. نتایج حاکی از آن است که از نظر اعضای جامعه نمونه پیوند و تعامل میان مدیریت روستایی و شهری مهمترین شاخص در شکل گیری

الگوی حکمروایی یکپارچه روستایی شهری بوده و پس از آن شاخص انسجام فضایی در اولویت دوم قرار می‌گیرد. انسجام و ترکیب نگری سومین شاخص از نظر میزان اهمیت در شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه می‌باشد. مشارکت جویی و اجماع‌گرایی به ترتیب به عنوان عامل چهارم و پنجم شناخته شده و پاسخ‌گویی در رتبه ششم میزان اثرگذاری قرار دارد. شاخص مسولیت‌پذیری از نظر میزان اهمیت در شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه در جایگاه هفتم می‌باشد و کم‌اثرترین عامل به شاخص شفافیت و عدالت و برابری تعلق می‌گیرد.

نتیجه حاصل‌شده از تحقیق حاضر مؤید نتایج برخی تحقیقاتی است که در خصوص عوامل اثرگذار بر یکپارچگی مدیریت در حوزه شهری انجام گرفته است از جمله: بابائی (۱۳۹۵) به این نتیجه رسید که به ترتیب مؤلفه ساختار تشکیلاتی، بسترسازی، تعامل و حکمرانی خوب بیشترین میزان تأثیر در شکل‌گیری مدیریت یکپارچه شهری را دارند که با نتایج حاصل‌شده از تحقیق حاضر در مورد اهمیت انسجام و ترکیب نگری، تعامل و پیوند مدیریت و انسجام فضایی همسو می‌باشد. دوبران با انجام یک مطالعه در سال ۱۳۹۱ به این نتیجه دست‌یافت که تشریک مساعی نهادی و هم‌افزایی سازمانی پیش‌شرط شکل‌گیری مدیریت یکپارچه شهری می‌باشد که با نتیجه حاصل از تحقیق حاضر که مشخص نمود شاخص تعامل مدیریت و هم‌افزایی سازمانی بالاترین میزان اهمیت در شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه را دارد، همسو می‌باشد. جیمی نیز پس از انجام یک مطالعه در سال (۲۰۱۶) یکپارچگی روستایی - شهری و ارتباط آن‌ها را عامل اصلی شکل‌گیری مدیریت یکپارچه معرفی نمود که با نتایج حاصل‌شده از تحقیق در خصوص شاخص انسجام و ترکیب نگری و پرهیز از بخشی نگری همسو می‌باشد. جاکا (۲۰۱۵) در تحقیقی شاخص مشارکت، مسولیت‌پذیری، عدالت و برابری، کارایی و اثربخشی، شفافیت، اجماع‌گرایی، قانونمندی و پاسخگویی را شاخص‌های اثرگذار بر شکل‌گیری حکمروایی معرفی نمود که با نتایج حاصل‌شده از تحقیق حاضر در خصوص شاخص‌های مشارکت‌جویی و اجماع‌گرایی همسو می‌باشد. درحالی‌که شاخص‌های شفافیت، عدالت و مسولیت‌پذیری کمترین میزان اهمیت را در شکل‌گیری حکمروایی یکپارچه دارند.

الگوی حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری الگویی است که عمدتاً به فرآیند تصمیم‌گیری و چارچوب روابط میان کنشگران حوزه مدیریت منطقه (شامل: دهیاری، شورای روستا، شهرداری، شورای شهر، بخشداری، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی، نهادهای مردم‌محور) مربوط می‌شود و همراه با تأکید بر ویژگی‌ها و اصولی همچون ایجاد پیوند و همکاری میان بخش‌های مختلف مؤثر بر مدیریت، یکپارچگی در سیاست‌گذاری، یکپارچگی در تصمیم‌گیری، یکپارچگی در اجرا و نهایتاً یکپارچگی در فضا و همکاری میان بخش‌ها، قلمروها و محدوده‌های مدیریتی بوده است. به نظر می‌رسد برای بهبود وضعیت فعلی بایستی فعالیتها و وظایف مدیریت که در حال حاضر بصورت ناهمگون و بصورت جزیره‌ای و بخشی عمل می‌نماید و عدم یکپارچگی و تفرق عملکردی و فضایی را در پی داشته است به صورت هدفمند و با برنامه ریزی و سازماندهی مؤثر در سطح منطقه تفویض گردد تا از تفرق و چندپارگی جلوگیری شود. با در نظر داشتن شرایط اجتماعی - اقتصادی، ساختاری - عملکردی، قانونی - سیاستگذاری و همچنین وجود نگرش‌ها و دیدگاه‌های موجود نسبت به حکمروایی یکپارچه روستایی - شهری می‌توان پیشنهادها و راهکارهایی به شرح ذیل ارائه داد:

- تأکید بر وجود یک مرکز (نهاد) هماهنگ‌کننده سیاستها و برنامه ریزی‌های توسعه منطقه‌ای.
- باز تعریف جایگاه شوراهای روستاها و شهرها در نظام مدیریتی کشور و ایجاد تعامل بیشتر بین آن‌ها
- توانمندسازی مدیریت و بکارگیری نیروی متخصص و کارآمد
- به روز رسانی قوانین و مقررات کهنه و مبهم که تفکر تک بعدی را ترغیب می‌کنند.

- یکسان عمل کردن مقررات و ارائه خدمات به همه سکونتگاه‌ها (شهری و روستایی).
- رفع تعارضات میان سازمانهای تهیه کننده و اجرا کننده برنامه ریزی شهر، روستا و منطقه ای.
- عملی کردن واگذاری فعالیت های روستایی به سطح محلی برای تحقق حکمروایی محلی با کمک حکومت مرکزی

تقدیر و تشکر

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

منابع

- (۱) ابدالی، افشار؛ ذبیحی، حسین و ماجدی، حمید. (۱۳۹۸). تبیین چارچوب مفهومی حکمروایی خوب شهری مبتنی بر مدیریت یکپارچه شهری (نمونه موردی: کلان شهر تهران). *نگرش های نو در جغرافیای انسانی*، ۱۲ (۱)، ۳۰۹-۲۹۳.
- (۲) احمدی، منیژه و چراغی، مهدی. (۱۳۹۶). ارزیابی عوامل موثر بر تحقق حکمروایی خوب روستایی با تاکید بر عملکرد دهیاری‌ها مطالعه موردی: دهستان چاپپاره بالا، شهرستان زنجان. *فصلنامه جغرافیا*، ۷ (۴)، ۳۳-۴۴.
- (۳) افتخاری، عبدالرضا. (۱۳۹۷). چالش‌های برنامه‌ریزی روستایی در ایران. *سومین همایش ملی توسعه روستایی ایران با تاکید بر الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت، دانشگاه تربیت مدرس، تهران*.
- (۴) افتخاری، عبدالرضا؛ عظیمی آملی، جلال؛ پورطاهری، مهدی و احمدی پور، زهرا. (۱۳۹۱). الگوی مناسب حکمروایی خوب روستایی در ایران. *فصلنامه ژئوپلیتیک*، ۸ (۲۶)، ۱-۲۸.
- (۵) استعلاجی، علیرضا. (۱۳۸۱). بررسی و تحلیل رویکردها و راهبردهای توسعه روستایی - ناحیه‌ای. *جهاد*، ۲۵۰ - ۲۵۱، ۳۰-۳۹.
- (۶) پاداش، حمید؛ جهانشاهی، بابک و صادقین، علی. (۱۳۸۶). مولفه‌ها و شاخص‌های حکمروایی شهری. *فصلنامه جستارهای شهرسازی*، ۶ (۱۹ و ۲۰)، ۷۹-۷۲.
- (۷) تقوایی، علی اکبر و تاجدار، رسول. (۱۳۸۸). درآمدی بر حکمروایی خوب شهری در رویکردی تحلیلی. *مدیریت شهری*، ۲۳، ۴۵-۵۸.
- (۸) دربان آستانه، علیرضا. (۱۳۹۴). چالش‌های استقرار مدیریت روستایی روستاهای کوچک و پراکنده کشور. *فصلنامه پژوهش‌های روستایی*، ۶ (۱)، ۲۳۲-۲۰۹.
- (۹) دویران، اسماعیل؛ کاظمیان، غلامرضا؛ مشکینی، ابوالفضل؛ افتخاری، عبدالرضا و کلهرنیا، بیژن. (۱۳۹۱). مدیریت یکپارچه در ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی شهرهای میانی ایران. *فصلنامه مدیریت شهری*، ۱۰ (۳۰)، ۵۳-۶۸.
- (۱۰) رحمانی فضلی، عبدالرضا؛ مظفر، صادقی و علیپوریان، جهانبخش. (۱۳۹۴). بنیان‌های نظری حکمروایی خوب در فرآیند مدیریت روستایی نوین. *فصلنامه مدیریت شهری*، ۱۴ (۳۸)، ۴۳-۵۳.
- (۱۱) رضوانی، محمدرضا. (۱۳۸۸). *مقدمه‌ای بر برنامه ریزی توسعه روستایی در ایران*. چاپ سوم، تهران: نشر قومس.
- (۱۲) سرور، رحیم؛ آشتیانی عراقی، مجید رضا و اکبری، مجید. (۱۳۹۶). واکاوی عوامل موثر بر تحقق‌پذیری مدیریت یکپارچه شهری مطالعه موردی (کلانشهر تهران). *فصلنامه بین‌المللی انجمن جغرافیای ایران*، ۱۵ (۵۲)، ۳۷-۵۲.
- (۱۳) سیف الدینی، فرانک و پناهنده خواه، موسی. (۱۳۸۹). چالش‌ها و موانع برنامه‌ریزی توسعه منطقه‌ای در ایران. *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۴۲ (۷۳)، ۸۳-۹۸.

- ۱۴) شریفزادگان، محمدحسین و شمس کوشکی، هانیه. (۱۳۹۲). برنامه‌ریزی فضایی راهبردی برای حکمروایی یکپارچه منطقه‌ای. *فصلنامه مدیریت شهری*، ۱۳ (۳۴)، ۲۷۳-۲۹۶.
- ۱۵) شریفزاده اقدم، ابراهیم؛ شیخی، عبدالله و اجزاء شکوهی، محمد. (۱۳۹۷). ارزیابی حکمروایی خوب در پایداری محله های شهری پیران شهر. *مجله شهر پایدار*، ۱ (۳)، ۱۰۹-۱۲۸.
- ۱۶) شیخی، عبدالله. (۱۳۹۳). *استراتژی‌های توسعه شهر پیرانشهر با رویکرد CDS*. پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، استاد راهنما: دکتر کرمت الله زیاری، دانشکده جغرافیا دانشگاه تهران.
- ۱۷) صرافی، مظفر و نجاتی، ناصر. (۱۳۹۳). رویکرد منطقه گرایی در راستای ارتقای نظام مدیریت توسعه فضایی ایران. *پژوهش‌های جغرافیای انسانی*، ۴۶ (۴)، ۸۵۷-۸۷۴.
- ۱۸) عظیمی آملی، جلال و رکن الدین افتخاری، عبدالرضا. (۱۳۹۳). *حکمروایی روستایی (مدیریت توسعه پایدار)*. چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.
- ۱۹) فیروزنیا، قدیر و قرنی آرانی، بهروز. (۱۳۹۴). به کارگیری تحلیل بازیگران در فرآیند ساماندهی نظام مدیریت و برنامه ریزی توسعه روستایی. *فصلنامه پژوهش‌های روستایی*، ۶ (۴)، ۸۹۵-۹۱۵.
- ۲۰) مشکینی، ابوالفضل و موذن، سهراب. (۱۳۹۳). تحلیل حکمروایی مطلوب شهری در پایداری شهرها مطالعه موردی: شهر عجبشیر. *فصلنامه آمایش محیط*، ۱ (۲۹)، ۹۹-۱۳۲.
- ۲۱) موسوی، سید عارف و دربان استانه، محمدرضا. (۱۳۹۲). *مدیریت نوین روستایی؛ در جستجوی راهکاری مناسب برای توسعه دهیاری ها*. چاپ اول، تهران، نشر قلمستان هنر.
- ۲۲) میرزائی قلعه، فرزاد؛ کلانتری، بهرنگ؛ مولایی، محمد و عزمی، آئیش. (۱۳۹۲) تحلیل روابط متقابل شهر و روستا در میزان توسعه یافتگی روستاهای دهستان حومه شهرستان هرسین. *مسکن و محیط روستا*، ۳۲ (۱۴۳)، ۸۹-۱۰۰.
- ۲۳) نوروزی، اصغر و ابراهیمی، الهه. (۱۳۹۷). تحقق پذیری شاخص های حکمروایی خوب در نواحی روستایی شهرستان لنجان. *نشریه برنامه‌ریزی توسعه کالبدی*، ۳ (۲)، ۹۳-۱۰۹.
- ۲۴) الوانی، سید مهدی. (۱۳۸۸). کارآفرینی، هم افزایی فرد، فرهنگ و جامعه. *نشریه گزیده مدیریت*، ۱۰ (۹۲)، ۳۷-۳۱.

References

- 1) Abdali, A., Zabihi, H., & Majedi, H. (2019). Explaining the Conceptual Framework of Good Urban Governance Based on Integrated Urban Management (Case Study: Tehran Metropolis). *New Attitudes in Human Geography*, 12 (1), 309-293. [in Persian].
- 2) Ahmadi, M., & Cheraghi, M. (2018). Analysis of Effective Factors in Rural Good Governance with Focus on Rural manager (Dehyar), (Case study: Chaipare Bala County, Zanjan Township). *Quarterly Geography (Regional Planning)*, 7 (4), 33-44. [in Persian].
- 3) Alvani, S. M. (2009). Entrepreneurship, Synergy of Individual, Culture and Society. *Selected Management Magazine*, 92, 37-31. [in Persian].
- 4) Azimi Amoli, J., & Rokanuddin Eftekhari, A. (2014). *Rural Governance (Sustainable Development Management)*. First Edition, Tehran: Samat Publications. [in Persian].
- 5) Darban astane, A. (2015). Challenges of establishment of rural municipality in

- Iranian small and scattered village. *Journal of Rural Research*, 6 (1), 209-232. [in Persian].
- 6) Doyran, I., Kazemian, Gh., Meshkini, A., Eftekhari, A. R., & Kalthernia, B. (2012) Integrated management in organizing informal settlements in the middle cities of Iran. *Journal of Urban Management*, 10 (30), 68-53. [in Persian].
  - 7) Eftekhari, A. (2015). Rural Planning Challenges in Iran. *the Third National Conference on Rural Development in Iran with Emphasis on the Islamic-Iranian Model of Progress, Tarbiat Modares University, Tehran*. [in Persian].
  - 8) Estelaji, A. (2002) A Study and Analysis of Rural-Regional Development Approaches and Strategies. *Jihad*, 250 - 251, 39-30. [in Persian].
  - 9) Firooznia, G., & Garani Arani, B. (2016). Using Stakeholder Analysis in the Process of Management and Planning System of Rural Development. *Journal of Rural Research*, 9 (38), 895-915. [in Persian].
  - 10) Hendriks, F. (2014) Understanding Good Urban Governance: Essentials, Shifts and Values. *Urban Affairs Review*, 50 (4), 553- 576.
  - 11) Hudson, R. (2004) *Addressing the Regional Problem: Changing Perspectives in Geography and on Regions*. International Practices, Chapter 2, Foreword by Gerry Stoker. Springer VS.
  - 12) Jacka, T. (2016) Women's activism, overseas funded participatory development, and governance: A case study from China. *Women's Studies International Forum*, 33 (2), 99-112
  - 13) Jimmy, Ch. (2016). *Rural and Urban Development*. Sustainable Rural-Urban Linkages.
  - 14) Meshkini, A., & Moazzen, S. (2015). Good Urban Governance Analysis in Cities Sustainability Case Study: Ajabshir City. *journal of Environmental Based Territorial planning*, 8 (29), 99-132. [in Persian].
  - 15) Mirzaei Qaleh, F., Kalantari, B., Molaeei, M., & Azmi, A. (2013). Analysis of urban-rural relations in the rate of development of rural villages in the suburbs of Harsin city. *Journal of housing and rural environment*, 32 (143), 100-89. [in Persian].
  - 16) Mousavi, S. A., & Darban Astaneh, M. R. (2013). *New Rural Management; In search of a suitable solution for the development of rural areas*. First Edition, Tehran: Qalamestan Honar Publishing. [in Persian].
  - 17) Norouzi, A., & Ebrahimi, E. (2018). Investigating realization of good governance indicators in rural areas of Lenjan County. *Journal of Physical Development Planning*, 32 (143), 93-109. [in Persian].
  - 18) Padash, H., Jahanshahi, B., & Sadeghin, A. (2007). Components and Indices of Urban Governance. *Journal of Urban Studies*, 6 (19), 72-79. [in Persian].
  - 19) Pierre, J. (2015). *Whose city is this anyway? Tensions in urban governance, good and otherwise*. The Quest for Good Urban Governance, Theoretical Reflections.
  - 20) Rahmani Fazli, A., Muzaffar, S., & Jahanbakhsh, A. (2015). Theoretical Foundations of Good Governance in the New Rural Management Process. *Journal of Urban Management*, 14 (38), 53-43. [in Persian].
  - 21) Rezvani, M. R. (2009). *Introduction to Rural Development Planning in Iran*. Third

- Edition Tehran: Qoms Publishing. [in Persian].
- 22) Roknaldin Eftekhari, A., Azimi Amoli, J., Pourtaheri, M., & Ahmadypour, Z. (2012). Presentation of an Appropriate Rural Good Governance Model in Iran Case study: Rural Areas of Mazandaran Province in Iran. *International Quarterly of Geopolitics*, 8 (26), 1-28. [in Persian].
  - 23) Rotberg, R. (2014). Good Governance Means Performance and Results. *Governance: An International Journal of Policy, Administration, and Institutions*, 27, 511-518.
  - 24) Rumbach, A. (2016). Decentralization and small cities: Towards more effective urban disaster governance?. *Journal of Habitat International*, 52, 35-42.
  - 25) Sarafi, M., & Nejati, N. (2015). New Regionalism Approach for Improving the System of Spatial Development Management in Iran. *Human Geography Research Quarterly*, 13 (34), 857-874. [in Persian].
  - 26) Seifoldini, F., Panahandehkhah, M., & Ghadami, M. (2010). Survey and Analysis of Limits & Challenges of Regional Development Planning in Iran. *Human Geography Research Quarterly*, 42(73), 83-98. [in Persian].
  - 27) Server, R., Ashtiani Iraqi, M.R., & Akbari, M. (2017). Analysis of Factors Affecting the Feasibility of Integrated Urban Management Case Study (Tehran Metropolis). *Iranian Journal of the Geographical Association*, 15(52), 52-37. [in Persian].
  - 28) Sharifzadegan, M. H., Kooshaki, H. (2013). Strategic Spatial Planning for Integrated Regional Governance. *Journal of Urban Management*, 13 (34), 296-273. [in Persian].
  - 29) Sharifzadeh, E., Sheikhi, A., & Ajza Shokouhi, M. (2018). Assessment of good governance in the stability of urban neighborhoods of Piranshahr. *Journal of Sustainable City*, 1 (3), 109-128. [in Persian].
  - 30) Sheikhi, A. (2014). *Piranshahr city development strategies with CDS approach*. Master Thesis in Geography and Urban Planning, Supervisor: Dr. Karamatollah Ziari, Faculty of Geography, University of Tehran. [in Persian].
  - 31) Taqvaei, A. A., Tajdar, R. (2009). An Introduction to Good Urban Governance in an Analytical Approach. *Urban Management*, 23, 58-45. [in Persian].
  - 32) Van den, D. (2015). *The Quest for Good Urban Governance, Theoretical Reflections and International Practices*. Foreword by Gerry Stoker, Springer VS.
  - 33) Woreda, H. (2017). Decentralized Good Governance in Rural Land Administration: The Case of. *IJEDR*, 5 (2), 131-142.